

Калхозчык

Лезбны ВКП(б) Сыктывдинса Рајком да Рајисполком

№ 64 (247) || Ю л 18-дд лун, 1937 во. || Доныс 10 ур

Став странајасса пролетаріјјас, дгувтчөј!

Слава Громовлы, Жумашевлы да даңилінлы, нінөмыс повтөм соколјаслы — сталинецјаслы, доблестнөј патриотјаслы! Уна мільион кі чургөдөны на дінө сы могыс, медем кутлыны да окавны, уна мільион радлуна нум ыстө налы рөдіна, коді гөрдитчө шедөдөм победаөн да аслас шуда піанөн. „Правда“.

Черновөј културајаслыс көјдыс бурмөдөм куза мерајас жылыс

СССР Сојузса Народнөј Комиссарјас Сөветлөн шуөм

СССР-са Народнөј Комиссарјас-лөн Сөвет устанавляйтө, мыј земельнөј органјасөн да, торјөн-нин, СССР Наркомземса Главнөј Черновөј Управлениједн неудоовлетворителнөја ужалөм вөсна вөлі орөдөма черновөј став площадь вылын сортовөј көзјас 75 прөчен-төз вөјдөдм жылыс мөдө витвөса планөн сувтөдөм мог олөмө пөрт-төм. Уна бур сортјас кызі селек-ционнөјјас, сизі і крөстјанскөјјас не сөмын ез паскөдөсны колана раз-мерјасын, но весиг петкөдчывліс вөдөтөмөс. Сортјас дөналөмсө ассө вөлі сувтөдөма сизі, мыј вөлі сетөма позанлун государство вра-гјаслы, крөстјана врагјаслы—став сикас вредителјаслы зөбны кол-хозјасыс да совхозјасыс кызі оте-чественнөј, сизі-і иностранныј про-

исхожденіея уна ценнөј сортјас да, мөдарө, пыртны омөдө сортјас. Сортовөј көјдыслөн рөсурсјасыс сизө апрөбировтөмөс өткажитчөм вөсна уна случјасын мунлісны изөм вылө. Торја рајонјас костын көјдысјас шыблалөм нудөгыліс јона колөмтөг да вајан көјдыслыс рајонјас климат динө пріспөсөбит-чөм артавтөг. „Заготчерно“ да „Госсортфонд“ сикасјасын да елө-ваторјасын уна сикас сортјаса көј-дысјас шөкыда сорлавсылсны. Колхозјасын да совхозјасын се-меннөј участокјас торјөдөм жылыс правителствөлыс шуөмсө абу пөрт-төма олөмө уна черновөј рајон-јасса земельнөј органјасөн.

СССР-са Народнөј Комиссарјас-лөн Сөвет шуө:

I.

Став колхозјасын да совхозјасын бөрјөм сортовөј көјдысөн көзөм вылө вужөм жылыс

1. Објажитны СССР-са Нарком-земөс, Наркомсовхозовөс, Нарком-пищепромөс, СССР СНК бердса заготовкјас куза Комитетөс, рес-публикајасса СНК-јасөс, крајевөј (областнөј) исполкомјасөс:

а) обеспечитны 1937-өд вөса арын өзимөј културајас куза став се-меннөј участокјас пыс 70 прө-чөнтыс не ешажыкө сөмын бөр-јөм сортовөј көјдысөн көзөм;

б) вужны 1938-өд воын зик став колхозјасын да совхозјасын кол-хозјасса да совхозјасса көјдыс участокјас вылө тырвыјө сөмын бөрјөм сортовөј көјдысөн көзөмө (кызі селекционнөјјасөн, сизі мест-нөј крөстјанскөјјасөн).

2. Објажитны СССР-са Нарком-земөс, Наркомсовхозовөс, Нар-

компищепромөс, СССР СНК бердса заготовкјас куза Комитет-төс, республикајасса СНК-јасөс, крајевөј (областнөј) исполкомјасөс: а) сортовөј көзјаслы апрөба-ција помасөм бөрын пыр-жө сетны СССР-са СНК-өн вынөдөдм вылө 1937-өд вөса арын да 1938-өд во-са тулысын черновөј културајас сортовөј көзјаслыс порајоннөј план сортјас вылө јуклөмөн;

б) вужны, 1939-өд вөсан заво-дөтөдмөн, колхозјасын да совхоз-јасын став черновөј площадь вы-лын сөмын бөрјөм сортовөј көј-дысөн көзөмө (кызі селекционнөј-јасөн, сизі і местнөј крөстјанскөј-јасөн), кодјасөс бытөма быд совхозөн да колхозөн асланыс көјдыс участок вылын.

II.

Черновөј көјдысјаслы государственнөј испытаније котыртөм жылыс

3. Котыртны вөзө вылө зерно-вөј сортјаслы государственнөј испытаније ташөм подув вылын:

а) государственнөј сортоиспы-тателнөј участокјас котыртөдны быд 2—3 рајон вылө да подчиняйт-чөны асланыс ужын сөмын СССР Наркомзем бердса сортоиспыта-није куза Государственнөј комис-сјалы;

б) сравнительнөј сортоиспытаније пыр колө вөзө нудны не сөмын вылө селекционнөј, сортјас, но і бурмөдөм важ селекционнөј сорт-јас, а сиз-жө местнөј крөстјанскөј-јасөс.

4. Вынсөдны черновөј култура-јас куза государственнөј сорто-испытателнөј участокјаслыс сет-лыднас 1055 участок республика-јас, крајјас да областјас куза та-зі јукөмөн:

РСФСР	714
УССР	193
БССР	22
Азербайджанскөј ССР	15
Грузинскөј ССР	16
Армянскөј ССР	8
Туркменскөј ССР	4
Узбекскөј ССР	12
Таджикскөј ССР	8
Казахскөј ССР	51
Киргизскөј ССР	12
Азово-Черноморскөј крај	50
Сальне-Восточнөј крај	25
Западно-Сибирскөј крај	43
Краснојарскөј крај	20
Орджоникидзевскөј крај	26
Воронежскөј област	30
Восточно-Сибирскөј област	20
Гор'ковскөј област	20
Западнөј област	25
Ивановскөј област	15
Калининскөј област	20

Кировскөј област	20
Куйбышевскөј област	27
Курскөј област	30
Ленинградскөј област	25
Московскөј област	35
Омскөј област	25
Оренбургскөј област	20
Саратовскөј област	20
Свердловскөј област	25
Севернөј област	15
Сталинградскөј област	25
Челябинскөј област	26
Ярославскөј област	14
Татарскөј АССР	22
Башкирскөј АССР	23
Дагестанскөј АССР	7
Бур'ато-Монголскөј АССР	5
Кабардино Балкарскөј АССР	3
Калмыцкөј АССР	2
Карельскөј АССР	3
Комі АССР	3
Крымскөј АССР	8
Маријскөј АССР	3
Мордовскөј АССР	6
Немцев Поволжја АССР	8
Северо-Осетинскөј АССР	1
Удмуртскөј АССР	6
Чечено-Ингушскөј АССР	3
Чувашскөј АССР	7
Якутскөј АССР	3

УССР-са областјас да республикајас

Винницкөј област	25
Днепропетровскөј област	30
Донецкөј област	25
Киевскөј област	26
Одесскөј област	30
Хар'ковскөј област	35
Черниговскөј област	16
Молдавскөј АССР	6

Казахскөј ССР-лөн областјас:

Актубинскөј област	6
Алма-Атинскөј област	6
Восточно-Казахстанскөј област	11
Западно-Казахстанскөј област	4
Карагандинскөј област	3
Кустанајскөј област	6
Северо-Казахстанскөј област	10

Јужно-Казахстанскөј област	5
----------------------------	---

5. Шөктыны черновөј култура-јас сортоиспытаније куза СССР Наркомзем бердса Государственнөј комиссјасөс обеспечитны 1937-өд вөса ар кезлө 600-ыс не ешажык государственнөј сортоиспытателнөј участокјас востөм да мукдөсө—1938-өд вөса тулыс кезлө востөм.

6. Лөсөдны, мыј черновөј кул-турајас сортоиспытаније куза СССР Наркомзем бердса Государственнөј комиссјасөс вынөдөсө СССР-са Народ-нөј Комиссарјас Сөветөн СССР-са Наркомземөн да Наркомсовхозов-өн представитөм серти.

7. Пуктыны черновөј културајас сортоиспытаније куза СССР Нар-комзем бердса Государственнөј комиссјасөс вылө сизө сортјас опре-делитөм, кодјасөс колө пыртны ис-пытаније вылө, снөмитны испыта-није вылыс,—а сиз-жө сортјасөс, кодјасөс колө петкөдны вөдөтөмыс либө мөдарө—пыртны овмөсө тајө случјасын најөс вөдөтны позана рајонјас индөмөн.

8. Лөсөдны, мыј черновөј култу-рајас сортоиспытаније куза СССР Наркомзем бердса Государственнөј комиссјалөн испытанијөсө сизө либө мөдө сортјас снөмитөм жылыс, вөдө-төмыс петкөдмө либө черновөј културајаслыс сизө либө мөдө сорт-јас овмөсө пыртөм жылыс шуөм-јасыс лөбны вынаөн сөмын СССР-са Совнаркомөн вынөдөдм бөрын.

9. Пуктыны черновөј културајас сортоиспытаније куза СССР Нар-комзем бердса Государственнөј комиссјасөс вылө заграницаыс зерно-вөј култура сортјас учытавтөм да изучавтөм.

10. Шөктыны черновөј култура-јас сортоиспытаније куза СССР Наркомзем бердса Государствен-нөј комиссјасөс быд во јанвар-1-өд дуныс не сорөнжык вајны прави-телствөлы да јөзөдны ставлы төдөм вылө сортоиспытаније ре-зультатјас жылыс своднөј отчөт.

III.

Государственнөј селекционнөј станцијас уж жылыс

11. Шөктыны ССР Сојузса Нар-комземөс 1937-өд во чөжөн ко-тыртны Государственнөј селекцион-нөј станцијас, кызі правлө, быд республикаын, крајын да областын, сөмын өткоф климатическөј да почвеннөј условијөсө да зерно-вөјјас көзалөн неыжыд площада кык-кујим област либө автономнөј республика өтө селекционнөј стан-цијадн обслуживавтны кызі исклуче-није лөзөмөн.

Государственнөј селекционнөј станцијас республикајасын, крај-јасын да областјасын котыртөдөн,

көни најө өни абуөс-на, разрешитны СССР Наркомземлы испөлујтны опытној станцијаслыс селекцион-нөј јукөдјас, да ВПР-са опорнөј пунктјас да станцијас да буржык совхозјас.

12. Осөдитны земельнөј органјас-лыс практикөсө, а сиз-жө лженауч-нөј теоріјас, кодјас јавитисны нинөм сулавтөмөн да шыбытисны черновөјјаслыс местнөј крөстјан-скөј сортјаслыс рөсурсјас сохр-анитан, бурмөдан да испөлујтан

(Вөзө вөзөд 2-өд листбокыс)

ССР Союзса Народнөй Комиссаряс Советлөн шуом

Фелö (например: Кубанка, Крымка, Арнаутки да мук.).

Щöктыны земелнөй органясöс да виму овмöсын ужалыс селекционнөй учреждениеясöс вождь выль асланыс основнөй ужөн сувтöдны, урожайнөйжык да висöмяс да вредительяс динö устоичивöйжык выль сортяс выведитöмкөд öтшöщ, выведитöм селекционнөй сортяс бурмөдöм да паскөдöмкөд öтшöщ, — черновöйяслыс местнөй крестанскöй сортяс бөрjөм, сохранитöм да бурмөдöм, а сиз-жө таждь местнөй сортяслыс елитнөй кöйдыс лөбдöм.

Щöктыны земелнөй органясöс да селекционнөй учреждениеясöс öтшöдны шобдилыс сортяс бөрjөм да выведитöм, кодяс шогманадö СССР-са воывв районяслы.

13. Пуктыны селекционнөй станцияяс выль асланыс республикаса, краяс, областса районнөй семеноводческöй овмöсяслыс кöйдыс участокяс елитнөй кöйдысөн обеспечитöм да таждь кöйдысяс перво-класснөй качество вöсна кывкутöм.

14. Пыртны, 1937-öд восян заводитöмөн, селекционнөй станцияясöс да селекционерясöс государственнөйя премирүтöм: быд во 6 урөн кöжайственнөй кöжа быд гектарыс выль сортывведитöмыс да 4 урөн—сушществүтан сорт бурмөдöмыс. Сетны 50 прöчент премиясö селекционерлы (но вонас 50.000 шайтыс не унжык), 5 прöчентсö селекционнөй станциясая директорлы сортяссы, кодясöс выведитöма лбö бурмөдöма сыбн директорөн ужалигөн, да премиялыс 45 прöчентсö—селекционнөй станциясая директор распор'ажениеждь станциясая мукöд работникясöс премирүтöм выль, кодяс участвүтöдны выль сортывведитöмын лбö вöдитан сортсö бурмөдöмын.

Премирүтöмлыс таждь прöрадоксö распространитны, 1937-öд восян заводитöмөн, вылыс выведитöм лбö бурмөдöм сортяс выль, 1918-öд восян заводитöмөн.

15. Пуктыны СССР-са Земле-фелие куза Народнөй Комиссар выль совхозясса, пшщевöй промышленности наркомяскөд да СССР СНК бердса Заготовкаяс куза Комитетса председателкөд öтшöщ, селекционеряслы да селекционнөй станцияяслы „Авторскöй свидетелствояс“ сетöм, а сиз-жө „Сортяс бурмөдöм жылыс свидетелствояс“ сетöм.

16. Лөбдöдны селекционнөй станцияясöс премирүтöм елитнөй кöйдыс сижö сортяс лөбдöдыс, кодясöс выведитöма Государственнөй мукöд селекционнөй станцияясын, кöжайственнөй кöжас быд гектарыс 2 урөн.

17. Селекционнөй станцияясөн сдajтан елитнөй кöйдысыс мынтыны витпöв донажыкөн радöвöй кöйдыс выль донаяс сертj.

18. Бостны, 1937-öд вося мөд вожынса заводитöмөн, Государственнөй селекционнөй станцияяс вjдöм ставнас союзнöй государственнөй бюджет выль.

Киевскöй област 15
Одесскöй област 18
Хар'ковскöй област 20
Черниговскöй област 9
Молдавскöй АССР 3

Казахскöй ССР-са областяс:

Актубинскöй област 6
Алма-Атинскöй област 6
Восточно-Казахстанскöй област 9
Запандо-Казахстанскöй област 5
Карагандинскöй област 4
Кустанајскöй област 6
Северо-Казахстанскöй област 9
Лужно-Казахстанскöй област 5

Узбекскöй ССР-са республикаяс:

Кара-Калпакскöй АССР 1

22. Щöктыны СССР-са Наркомземöс тавоса август 15-öд луныс не сорднжык сетны СССР-са СНК-өн вынсöдöм выль, республикаяс-са Совнаркомяс, краевöй да областнөй исполкомяс заключениеждь, районнөй семеноводческöй колхозяслыс да совхозяслыс списокяс.

Щöктыны СССР-са Наркомземöс районнөй семеноводческöй овмöсяс бөрjөм нүдöдны сушществүтыс семеноводческöй колхозяс да совхозяс, зерносовхозяс, свеклосовхозяс лыдыс лбö најö отфелениеяс лыдыс да буржык колхозяс лыдыс.

23. Щöктыны СССР-са Наркомземöс јул 10-öд луныс не сорднжык јöзöдны местнөй газетясын обсудитöм выль бөрjөм районнөй семеноводческöй овмöсяслыс список сещöм ногөн, медым бостны тöдвыль колхозясса, совхозяс-са да агрономясса торја овмöс-яслы паныд отводяс.

24. Лөбдöдны, мыј районнөй семеноводческöй колхозяслы СССР Наркомземса Главнөй сортöвöй управлениекөд договор сертj кол:

а) паскөдны Государственнөй

селекционнөй станциясыс воөм елитнөй кöйдыс первој кöйдыс участок вылын, а сесга асланыс овмöсса обшщöй кöжасын;

б) нүдöдны асланыс кöжасын сортöвöй прополка;

в) сдajтны кöйдысыс став урожайсö конфиционнөйöн СССР Наркомзем Главнөй сортöвöй управление складясö.

Гетны районнөй семеноводческöй колхозяслы ташöм лгöтаяс да преимуществояс:

а) сортöвöй кöйдыс выль, кодj примитчö семеноводческöй колхоз-са нап поставкаяс прöрадокын, мынтысö мөд репродукция донаяс сертj кывкөв донажык радöвöй кöйдыс сертj;

б) сортöвöй кöйдыс, кодj сдajтсö государственнөй семеноводческöй колхозөн нап поставкыс да натуруждонныс öприч, вежлавсö радöвöй кöйдыс выль быд 55 фунт радöвöй кондиционнөй кöйдыс 40 фунт сортöвöй кöйдыс выль условиеяс вылын;

в) семеноводческöй колхозяслы Государственнөй селекционнөй станциясая быд во сетсö беспроцентнөй ссудаөн елитнөй кöйдыс сижö паскөдöм могыс;

г) государство бостö ас вылас семеноводческöй колхозясын агрономясöс вjдöм.

26. Совхозлы, кодj пöртö олдмө районнөй семеноводческöй овмöслыс обжаланностяс, мынтысö сыбн сдajтан сортöвöй кöйдысыс мөд репродукциясая донаяс сертj.

27. Щöктыны Наркомтажпромöс, СССР-са Наркомземöс, Наркомсовхозовöс да Заготовкаяс куза Комитетöс 1938-öд во выль производствольс план урчитигөн индыны колана размерясын кöйдыс весалöм да сертирутöм выль машинаяс лөжöм, торjөн-кө—клеверлыс да луцерналыс кöйдыс весалан машинаяс да кöйдыс весалан механизированнөй машинаяс, а сиз-жө семеннөй лабораторияяслы да селекционнөй станцияяслы оборудованиеяс.

IV.

Районнөй семеноводческöй овмöсяслыс сет котыртöм жылыс

19. Сортöвöй вежласöмлыс öнija сушществүтан практика вежöм могыс, кор колхозяслөн да совхозяслөн неыжыд јукөн быд во да сөк-жө бессистемнөйя снабжати-сылс сортöвöй кöйдысөн најö кöжа став площаф выль, а колхозяслөн да совхозяслөн основнөй массаыс воыс-воөд нүдöд кöжасö не-сортöвöй кöйдысөн, вужны сортяс-өн вежласöмын нафожнөйжык да прöстjжык прöрадок кöйдыс участокясöс районнөй семеноводческöй овмöсяссыс бөрjөм кöйдысөн регулярнөйя снабжатиөм (быд во СССР-са став колхозяс да совхозяс пныс нөлдö пайыс не ещажык јукөнсö).

20. Öнija прöрадок вежöмөн, кор сортöвöй кöйдыс лөбдöм вöли сосредоточитöма кызвыннас семеноводческöй совхозясын, кодяс щöкыда территориальнөйя орöдчöмадö обслуживајтан районяссыс, лөбдöдны, мыј вождь выль колхозяссö да совхозяссö снабжатиөм могыс черновöйяслыс сортöвöй кöйдысяс колö лөбдöдны районнөй семеноводческöй овмöсясын (совхозясын да колхозясын), кодяс обслуживајтöдны быдөн öти-кујим район черновöй кöжанас 100 сурс гектарыс не унжыкөн.

21. Щöктыны СССР-са Наркомземöс, республикаясса совнарком-яссö, краевöй да областнөй исполкомяссö торjөдны сортöвöй кöйдыс лөбдöдм могыс колхозяссö да совхозяссö черновöйяс кöжа став площафөн 678.000 гектар мында, республикаяс, крајяс да областяс куза тајi јуклөмөн (сурс гектарясөн):

РСФСР	478
УССР	110
БССР	12
Азербайджанскöй ССР	4
Грузинскöй ССР	4
Армянскöй ССР	2
Туркменскöй ССР	2
Узбекскöй ССР	9

Таджикскöй ССР	3
Казахскöй ССР	50
Киргизскöй ССР	4
Азово-Черноморскöй крај	30
Сальне-Восточнөй крај	4
Запандо-Сибирскöй крај	30
Красноярскöй крај	8
Орджоникидзевскöй крај	18
Воронежскöй област	24
Восточно-Сибирскöй област	4
Гор'ковскöй област	10
Запандö област	12
Ивановскöй област	4
Калининскöй област	8
Кировскöй област	10
Кујбышевскöй област	30
Курскöй област	18
Ленинградскöй област	6
Московскöй област	13
Омскöй област	25
Оренбургскöй област	30
Саратовскöй област	30
Свердловскöй област	10
Севернöй област	4
Сталинградскöй област	33
Челябинскöй област	25
Ярославскöй област	4
Татарскöй АССР	18
Башкирскöй АССР	20
Дагестанскöй АССР	2
Бур'ат-Монголскöй АССР	3
Кабардино-Балкарскöй АССР	2
Калмыцкöй АССР	1
Карельскöй АССР	1
Комi АССР	1
Крымскöй АССР	5
Марийскöй АССР	2
Мордовскöй АССР	5
Немцев Поволжја АССР	13
Северо-Осетинскöй АССР	5
Удмуртскöй АССР	4
Чечено-Ингушскöй АССР	2
Чувашскöй АССР	3
Якутскöй АССР	1

УССР-са областяс да республикаяс:

Виньцкöй област	13
Днепропетровскöй област	20
Донецкöй област	12

V.

Черновöй култураяслөн сортöвöй кöйдыс государственнөй фонд жылыс

28. Щöктыны СССР-са Наркомземöс черновöй култураяслөн сортöвöй кöйдысяс Государственнөй фондö быд во заготовитны 30 миллион пуд кöйдыс, кодяс лөбдöдöдны районнөй семеноводческöй овмöсясын.

29. Щöктыны СССР-са Наркомземöс черновöй култураяс сортöвöй кöйдыс Государственнөй фондлыс сортöвöй состав представлятны быд во сортоиспытание даннөйяс сертj СССР-са Совнаркомөн вынсöдöм выль.

30. Запретитны черновöй култураяс сортöвöй кöйдыс Государственнөй фонд кушöмкө мукöд коланинö использүтöм, колхозяслыс да совхозяслыс кöйдыс участокяс снабжатиөмыс кынчi.

31. Щöктыны СССР-са Наркомземöс черновöй култураяс сортöвöй кöйдыс Государственнөй фонд вjдöм могыс 1937-öд, 1938-öд да 1939-öд вояс чөж стрöитны да оборудүтны став районнөй семеноводческöй овмöсясын Государст-

веннөй складяс, кодясöс приспöсöбитöма колхозясса да совхозяс-са семеннөй участокясö мөдöдан кöйдыс весалöм, вjдöм да костöм выль.

32. Лөбдöдны, мыј сортöвöй кöйдысяс мөдöдчöдны СССР Наркомзем Главнөй сортöвöй управлениеяс складяссыс сöмын пломбирүтöм мешöкясын быд мешöкө „сортöвöй свидетелство“ пуктöмөн, кодын стöча индысöд: сортлөн ним, сортöвöй сбстöмлун, районнөй семеноводческöй овмöс, кодj быдтис кöйдысö, селекционнөй станция, код-са вöли пöлучитöма кöйдысöс районнөй семеноводческöй овмöсөн паскөдöм могыс.

33. Лөбдöдны колхозяслы да совхозяслы „сортностыс“ надбавка, кöйдыслөн-кө „сортностыс“ вын-сöдсö „сортöвöй удостоверениеждь“ СССР-са Наркомземөн да СССР СНК бердса Заготовкаяс куза Комитетөн лөбдöдм форма сертj, шöркофа 3 шайтөн быд центнерыс.

VI.

Черновöй култураяс куза СССР Наркомземса Главнөй сортöвöй управление жылыс

34. Котыртны СССР-са Наркомземын черновöй култураяс куза Главнөй сортöвöй управление Государственнөй селекционнөй станцияяс јукöд, районнөй семеноводческöй овмöсяс јукöд, черновöй култураяслөн сортöвöй кöйдыс Го-

сударственнөй фонд управление составөн.

Пуктыны черновöй култураяс куза СССР Наркомземлөн Главнөй сортöвöй управление выль:

(Помсö вjдöд 3-öд листбокыс)

ССР Союзса Наронднй Комиссаряс Советлн шуом

а) кйдыс куза государственнй селекционнй станцияяс котыртм да нај уждн вескдлм;
 б) районнй семеноводческй овмсяс котыртм да нај уждн

вескдлм;
 в) зерновй культураяс сортввй кйдыс государственнй фондн вескдлм.

VII.

Зерновй культураяс сортввй кйдыс государственнй страхввй фонд жылыс

35. Колхозясса да совхозясса семеннй участокяс вылын кзаяс козмомыс, кыммомыс да вадн шыкддмомыс страхутм могыс лдсддны 1937-дд, 1938-дд да 1939-дд вояс чдз зерновй культураяслн сортввй кйдыс Государственнй вбрддны поэтм страхввй фонд 80 миллион пуд ыжда.

36. Щдктыны СССР-са Наркомземдс СССР СНК бердса Заготвкаяс куза Комитеткд дтвылыс сетны СССР-са Совнаркомдн вынбддм вылб зерновй культураяслн сортввй кйдыс Государственнй страхввй фонд котыртан план, культураяс да сортяс сертй јуклмдн.

37. Торјддны тајд фондас 1937-дд воа урожакыс 20 миллион пуд, сы лыдын 15 миллион пуд „Заготзерно“ куза да 5 миллион пуд СССР-са Наркомзем куза.

38. Щдктыны СССР-са Наркомземдс 10 лунса срокдн вајны СССР Совнаркомдн вынбддм вылб тајд 20 миллион пудыс состав культураяс, сортяс да заготовитан районяс сертй, сортввй кзаяс аппробация даннйяс да торја сортяс ценност сертй.

39. Зерновй культураяслыс сортввй кйдыс государственнй страхввй фонд вјдм пуктыны зерно-

вй культураяслн сортввй кйдыс СССР Наркомземса государственнй страхввй фонд управленіе вылб.

40. Щдктыны СССР-са Наркомземдс 1937-дд, 1938-дд да 1939-дд вояс чдз стрдйтны тајд фондсб вјдм могыс торјдн пріспособітм елеваторяслыс да складяслыс сеп 80 миллион пуд вылб.

41. Щдктыны СССР-са Наркомземдс СССР СНК бердса Резервяс Комитеткд да СССР СНК бердса Заготвкаяс куза Комитеткд дтвылыс вајны СССР-са СНК-лы вынбддм вылб складяслыс да елеваторяслыс діслокація, кодясдс (складяссд да елеваторяссб) индма зерновй культураяслн сортввй кйдыс государственнй страхввй фонд вјдм вылб.

42. Зерновй культураяслыс сортввй кйдыс Государственнй страхввй фонд рбскодутм, а сјз-жб сылыс ыждасб восстановітм да кйдыссб вылмддм нудны сбмын СССР-са СНК шуом сертй.

Зерновй культураяслн сортввй кйдыс Государственнй страхввй фонд лдсддм да восстановітм вылб іспользутны медвојдбр семеноводческй совхозясдн быдтм кйдыс.

VIII.

Колхозясын да совхозясын кйдыс куза семеннй участокяс жылыс

43. Щдктыны СССР-са Наркомземдс, Наркомсовхозовдс, Наркомпищепромдс, республикаясса Совнаркомясдс, крајевй да областнй ісполкомясдс обеспечітны быд колхозын да совхозын быд зерновй культура куза семеннй участокяс торјддм ставсб 13 миллион гектар площаф вылын, республикаяс, крајяс да областяс куза тащб ногдн јукдмдн (курс гектарясдн):

РСФСР	9361
УССР	2200
БССР	250
Азербайджанскй ССР	80
Грузинскй ССР	84
Армянскй ССР	36
Туркменскй ССР	19
Узбекскй ССР	135
Таджикскй ССР	55
Казахскй ССР	700
Кіргіскй ССР	80
Азово-Черноморскй крај	700
Салне-Восточнй крај	120
Западно-Сібірскй крај	700
Красноярскй крај	160
Орджонікідзевскй крај	280
Воронежскй област	532
Восточно-Сібірскй област	115
Гор'ковскй област	200
Западнй област	250
Івановскй област	100
Калінінскй област	150
Кіровскй област	250
Кујбышевскй област	640
Курскй област	380
Ленінградскй област	150
Московскй област	350
Омскй област	350
Оренбургскй област	460
Саратовскй област	500
Свердловскй област	240
Севернй област	100
Сталинградскй област	500
Челабінскй област	430
Ярославскй област	90
Татарскй АССР	400
Башкірскй АССР	420

дагестанскй АССР	40
Бур'ат-Монголскй АССР	45
Кабардино-Балкарскй АССР	20
Калмыцкй АССР	20
Карельскй АССР	4
Комі АССР	5
Крымскй АССР	100
Маріјскй АССР	50
Мордовскй АССР	100
Немцев Поволжја АССР	200
Северо-Осетинскй АССР	10
Удмуртскй АССР	90
Чечено-Інгушскй АССР	30
Чувашскй АССР	70
Якутскй АССР	10

УССР-са областяс да республикаяс:

Вінніцкй област	250
Днепропетровскй област	400
Донецкй област	310
Кіевскй област	300
Одесскй област	370
Хар'ковскй област	350
Черніговскй област	170
Молдавскй АССР	50

Казахскй ССР-са областяс:

Актубінскй област	60
Алма-Атінскй област	80
Восточно-Казахстанскй област	140
Западно-Казахстанскй област	70
Карагандінскй област	40
Кустанајскй област	100
Северо-Казахстанскй обл.	150
Јужно-Казахстанскй област	60

Узбекскй ССР-са республикаяс:

Кара-Калпакскй АССР	3
44. Щдктыны колхозяслы да совхозяслы, кодяслн емдс полевй участокяс, іспользутны на-	

јдс медвојдбр кйдыс гырыс ддн паскддм могыс.

45. Щдктыны колхозясдс да совхозясдс кзаны семеннй участокяс сбмын тајд районын буржык сортяса сортввй ббрјдм кйдысдн, нудны семеннй участокяс вылын сортввй прополка, а сјз-жб обеспечітны торја ідралом да семеннй участокяс вылыс чукдртм кйдыссб торјдн вјдм.

46. Щдктыны СССР-са Наркомземдс, нечерноземнй полосаса војвывса јукдныс крајевй да областнй ісполкомясдс обеспечітны 2—3 во чддн колхозясын семеннй фондяс чукдртм озімјясдс колдм воа кйдысдн кддм могыс (Севернй област, Комі АССР, Ленінградскй област, Ки-

ровскй област, Свердловскй област, Удмуртскй АССР, Маріјскй АССР, Карельскй АССР, Якутскй АССР, Гор'ковскй, Калінінскй, Івановскй, Ярославскй, Западно-Омскй областясса, Западно-Сібірскй крајса, Восточно-Сібірскй областса, Красноярскй да Салне-Восточнй крајясса, Башкірскй, Татарскй да Чувашскй АССР-ясса војвывса јукдн).

47. Лдсддны, мыј колхозясса да совхозясса семеннй участокясыс рновјяслыс кйдыс кддм кынзі кушдмкд мдб нуждас вылб іспользутм карајтчб мыжајасдс турмаб дтй воа срдкдз пукдддмдн лібб кык воа срдкдз мырддн уждддмдн.

IX.

Агроном-семеноводяслыс да семеноводство да селекція куза селекционеряслыс кадряс готвотм жылыс

48. Учредітны 1937-дд—1938-дд велддчан воын селекціялыс да семеноводстволыс дделеніе Тіміразев німа Московскй сельскохозајственнй академіяса, Ленінградскй, Гор'ковскй, Воронежскй, Саратовскй, Омскй, Одесскй, Хар'ковскй, Белорусскй да Краснодарскй сельскохозајственнй институтясса агрономіческй факультетясын.

Індм сельхозінститутясын селекція да семеноводство куза спеціалізаціясб пыртны велддчан којмд курссаң заводітчдмдн.

49. Паскддны став агрономіческй ВУЗ-ясын да факультетясын селекція да семеноводство курс велддм 300 часдз да пыртны селекція да семеноводство курс велддм сельскохозајственнй тех-

нікумясын.

50. Щдктыны СССР-са Наркомземдс 1937-дд да 1938-дд војясса тдв чддн сельскохозајственнй ВУЗ-яс да Государственнй селекционнй станцияяс бердын нудны зерновй культураяс куза Государственнй сортоіспытателнй участокясын јуралысјасдн ужалыс агрономяслы да семеноводческй колхозясса да совхозясса агрономяслы семеноводство да селекція куза торја курсяс.

51. Щдктыны СССР СНК бердса заготвкаяс куза Комитетдс да СССР-са Наркомземдс котыртны аппробация куза да сортввй кйдыс колана ног вјдм могыс аппробация куза ужалыс агрономяслы да елеваторясса да складясса ужалысјаслы курсяс.

X.

1937-дд воа озімдй кзаны да 1938-дд воа јаровдй кзаны сортввй кйдыслыс ресурсяс іспользутм куза переходнй меропріятіеяс жылыс

52. 1937-дд воа арын да 1938-дд воа тулысын сортввй кзаяс паскддм вылб сортввй кйдыс Государственнй фондса кйдыс дінб содтыны „Заготзерно“ заготвкаясыс 100 миллион пуд медбур сортввй кйдыссб 1937-дд воа урожакыс, несортввй крестьянскй кйдыс вылб вежлалдм куза Государствоін лдсддан условіеясдн.

53. Щдктыны СССР-са Наркомземдс обеспечітны сортввй удостовереніеясдн буржык сортяслыс семеннй сортввй кйдыс, кор најсдс лоб вајома „Заготзерно“ пунктясб.

54. Щдктыны СССР СНК бердса Заготвкаяс куза Комитетдс обеспечітны колхозяссаң да совхозяссаң сортввй удостовереніеясдн воан сортввй кйдыс торјдн вјдм.

55. Лдсддны, мыј „Заготзерно“ да „Госсортфонд“ елеваторясын да складясын кйдыслыс сортввй удостовереніејаса уна сікас сортяс сорлалдм, а сјз-жб сортввй кйдыссб несортввйкд сорлалдм мыжысб кык воадса срок кежлб турмаб пукдддмдн лібб кујім воадса срок кежлб мырддн уждддмдн.

56. Щдктыны СССР Наркомземдс СССР СНК бердса Заготвкаяс куза Комитеткд дтщдщ ап-

пробация даннйяс подув вылын вајны СССР-са Совнаркомдн вынбддм вылб „Заготзерноса“ складясб бронірујтны колана сортяслыс перечен республикаяс, крајяс да областяс куза.

57. Бронірујтны СССР-са Совнарком бердса Заготвкаяс куза Комитет ресурсясыс 10 миллион пудјдз кйдыс колхозясын ценнй сортяслыс кйдыс заготовітм могыс, коді колд колхозясын государство воын објазателствојас тыртм бдрын, колхозяслы 50 фунт радввй кйдыс 40 фунт надн сдјатан сортввй кйдыс вылб сетдмдн.

Щдктыны СССР-са Наркомземдс СССР СНК бердса Заготвкаяс куза Комитеткд дтвылыс тавоса август 10-дд луныс не сорбнжык вајны СССР СНК-дн вынбддм вылб кйдыслыс тајд фондсб іспользутан план республикаяс, крајяс да областяс куза да сортяс сертй торјддмдн.

ССР Союзса Наронднй Комиссаряс Советын председател **В. Молотов.**

ССР Союзса СНК-ын делдјасдн управлајтыс **М. Арбузов.**

Москва, Кремл, 1937-дд воа јунь 29-дд лун.

Сталинскöй заданіе пöртöма олöмö

Самолотлөн пуксан места

130 километр сайн Лос Анжелосса да 120 километр сайн портöвöй кар Сан-Сан-Фиегоан гóрiстöй местаин ем неужыд кар Сан-Джасинго, код динö пукöis гóрд бордја самолет „АНТ—25“. Карса населеніе, көнi лыддыссö 1300 гóгöр олыс, занімайтö кызвыннас фруктöвöй садјас

развоитöмөн. Тајö ичöтик калифорнијскöй карыслы сi-öма вöли лоны финиш местаин историческöй лебöдмлы, кодлөн участникјасыс, мiјан рöдинаса вернöй соколјас гижисны выл славнöй странаца советскöй да мирöвöй авиация исторіјаö.

(ТАСС)

Аеродром Марчфiлд, Рiверсальд кар, јул 14-öд лун

Громов, Јумашев да да-нiлин јортјас арктическöй пустынајас да Гевернöй Америка вомөн вывти сöкыд лебöдм бöрын отличнöй состојаніеынöс. Воом бöрас пыр-жö лотчикјас мысöсисны, брiтчисны, вежисны паскөмнысö. Шојчытöг најö вöчисны зајавленіејас печатса представителјаслы. Најöс

сниматисны фотографјас. Лотчикјасöс чолöмалис генерал Еммонс—Марчфiлдса военнöй аеродромыс началник. Лотчикјасөн Марчфiлдö воом бöрын регыд мысти аеродром вылын чу-көртчiс уна јöз. Воисны са-молотјас журналистјасөн Сан-Францискоыс да Лос-Анжелосыс.

Оз колччывы Палазза- са тысачникјасыс

Палаззаса тысачникјас шыöдчöм вылö вочакыв пыфöи районнöй совещаніе вылын вöрлезöмын тысачник-стахановецјас Лоскутов Иван Несторович, Колегов Иван Фимитријевич, Ыб вöрпункт. Надуткин Јегор Афанасјевич, Башлыков Иван Николажевич, Лчуков Павел Фимитријевич (Пажга вöрпункт) да Шуктомов Павел Максимович (Шыладор вöрпункт), бостисны обязательство 1937-38-öд вога вöрлезан сезонö пöрдöны вöрöс сурс кубометрөн морт вылö.

Александрович, Глодков Иван Иванович, Игушев Александр Иванович, Потапов Степан Алексеевич, Коушев Павел Степанович, Лыткин Василіј Николажевич (Лöм вöрпункт), Прокушев Игнатіј Семенович да Матвејев Александр Максимович бостисны обязательство пöрдöны вöр 5 сурс кубометрөн.

Гришин Степан Василјевич, Фемин Михаил Прокопјевич (Ыб вöрпункт), Полаков Фимитриј С., Надуткин Николаж Яковлевич, Башлыков Петр Фимитријевич (Пажга вöрпункт), Старцев Андреј

Кыскасысјас Полугрудова Анна Михайловна, Шуктомова Јелизавета Алексеевна да Шуктомова Александра Петровна көсјысисны тајö вöрлезан сезонö кыскыны 2 сурс кубометрөн.

Матвејев Иван Иванович (Шыладор вöрпункт) көсјысис тајö сезонö пöрдöны 500 кубометр да кыскыны 2000 кубометр вöр.

„Лозунг“ колхоз ордјысö „Урожай“ колхозкöд

„Лозунг“ колхозлөн (Лöзым селсöвет) јул 15-öд лун кежлö ышкöма 194 гектар лöбö 50 прöцент вылö, куртöма да зорöдалöма 161 гектар. Колхозын турун пуктöмын медвозын мунö 3-öд бригада (бригадир Аф. Вас. Максимов). Максимовлөн бригада јул 15-öд лун кежлö ышкiс 82 гектар куртiс да зорöдалiс 60 гектар. Бригадаын стахановецјаслөн лыдыс луныс-лун содöны. Онi ышкöмын да куртöмын лыддыссö 7 стахановец. На пыс Аг. Тр. Мартынова, М. А. Максимова (63 арöса) М. В. Сiмакова лунса норма ышкöмын тыртöны 250 прöцент вылö. 3-öд бригада бура уж котыртöмыс кутö гóрд

знамја. I бригадаыс стахановецјас А. С. Максимова, А. I. Сiмакова, Н. В. Шеболкин лунса норма ышкöмын тыртöны 300 прöцент вылö лöбö 0,83 гектара.

„Лозунг“ колхоз ордјысö „Урожай“ колхозкöд. Виэвылын котыртöма öтувја сојöм-јуöм.

Колхозын емöс i сешöм војтыр кызi Владимир Јефимович Кузбожев 1937 во вылö нöтi трудофен абу, колхозыс торјөн аслыс көчiс тыла вылö су. Онi колхознöй уж вылыс пышјалö. Колхозникјас корöны колхоз правленіебс чукөртны Кузбожев јылыс колана матерјал да сувтöдны обшöшöй собраніе вылö.

Ыжыд атьö Сталин јортлы

Јул 9-10 лунјасö „Вылвын“ колхозын (Лопыдин сiктсöвет) колхознöй актив вылын да колхознöй сiло-сујтчан бригадајасын асланыс чукөртчылöм вылын пöса чолöмалöны Комi АССР-са колхозјаслы лгöтајас јылыс ССР Сојузса Совнаркомлыс да ВКП(б) ЦК-лыс 1937-öд во јул 5-öд лунса шудöмсö.

Најö асланыс резолюцияын гижöны. „Партијалөн да правителстволөн тајö шудöмыс ем комi ужалыс јöз исторіјаын вöвлытöм историческöй документ, кодi ставнас петкөдлö коммунистическöй большевистскöй партијалыс да советскöй правителстволыс мiјан Ставмувыс аужалыс јöз вожд великöй Сталинлыс мiјан социалистическöй колхознöй строј вöсна, колхозникјаслы культурнöй зажиточнöй олöм лöсöдöм вöсна быдлуна музлытöм тöждысöмсö. Висталам ыжыд атьö коммунист партијаын вескөдлыс да Ставмувыс аужалыс јöзлөн вожд великöй Сталин јортлы.

Мi увереннöја ескам мыј колхознöй строј мiјан социалистическöй государствоын вермис чiкöз дај бергöдчывтöм вылö—народ врагјасöс—троцкистјасöс, буржуазинöй националистјасöс, јапоно-германскöй фашистскöй шпионјаскөд немпиричiтöма жүгöдöмөн, кодјас век көсјисны раэны колхозјасöс, чöвтны сöвет власт да сувтöдны капиталистјаслыс да помещицкјаслыс власт.

Оз удајтчы налы подлö--пыс-подлöй врагјаслы пöртны олöмö асыныс пез подлöй программасö.

Мi тöдам, мыј абу некушöм сешöм вын, кодi бы вермис кiстны мiјанлыс социалистическöй колхознöй строј.

Партијалөн да Советскöй правителстволөн тајö шудöмыс нöшта на јонмöдö да кыпöдö организација да овмöс боксаң колхозјасöс, öдöдö быд колхозниклы лоны зажиточнöй колхозникөн. Став кокидö сетöмыс кыпöдö доходлун трудофенлыс, кызi прöдуктајас куза сiзи-жö i сöм куза.

Партијалөн, советскöй правителствоын да Ставмувыс аужалыс јöзлөн вожд великöй Сталин јортөн тöждысöм вылö мiјан сöмын öтi вочакыв:—Сталинскöй ыжыд урожај вöсна тышкасöмөн срокыс воэ да нiтi воштытöг iдралам турун да наң. Тырыммөн лöсöдам öтувја колхознöй да аскежса скöтлы көрым база, шедöдам ыжыд дохода трудофен, шедöдам тырвермöм хожајственно-политическöй могјас олöмö пöртöмын—вöр леэöмын да мукöд государственнöй обязательствојас олöмö пöртöмын.

Советскöй правителствоын леэöм „СССР-лыс дорјысан вын јонмöдан“ зајом вылö ставным гижсам 2—3 нефелса уждон вылö.

Мед олас да быдмас мiјан социалистическöй колхознöй строј.

Мед олас ставмувыс аужалыс јöзлөн вожд да учител великöй Сталин.

Мiтiнг вылын 64 морт участвујтысјас нiмсаң кырымалöны.

I. Карпов, М. Кирюшев, Е. М. Карпова.

Комсомольскöй комитет ужалис омöла

Јул 7-öд лунö вöли Пажга МТС бердса комсомольскöй организацијалөн отчетнöй да бöрјысан собраніе. Комсомольскöй комитет уж јылыс отчет вöчiс комитетса секретар М. С. Габов. Комитет уж куза сорнитiс унжык комсомолецыс. Сорнитысјас јона паскөдiсны критика да аскритика. Критикүтiсны комитетлыс ужсö, асыныс нелучкијасöс да Рајкоммоллыс вескөдлöмсö.

Габов отчетыс да комсомолецјас сорныс тыдовтчiс, мыј комсомолецјасöс воспитајтöм вöсна комитет тöждысöма омöла, 1 во да 8 тöлысөн вöлöма сöмын 8 комсомольскöй собраніе. Комсомолецјас пöвсын омöла велöдöмадс ВКП(б) ЦК пленумлыс шудмјас, Сталин јортлыс доклад, Сталинскöй Конституција да Комi АССР-лыс Конституција. Омöла-на тöдöны ВЛКСМ ЦК пленумлыс шудмјас.

Тыдовтчiс, мыј комсомолец-трактористјас пöвсын öндö-на абу нiтiк стахановец. Комсомольскöй орга-

низацијалөн быдмöмыс абу, сы вöсна, мыј несојузнöй томјöзкөд ужалисны омöла.

ВЛКСМ Рајком комсомольскöй организацијаын вескөдлiс омöла. Тырымтöма вескөдлiс i партијнöй организација.

Комитет уж куза комсомолецјас сеталисны уна практическöй предложенијејас.

Комитет выл составö гусөн гөлöсүтöмөн лöи бöрјöма 3 шленöс. Комитетö шленјасөн бöрјисны Михаил Семенович Габовöс, механик-бригадир, Томов Иван Пименовичöс тракторнöй бригадаын бригадир да Кузнецов Александр Јефимовичöс—МТС-са участковöй агроном.

Комитет заседаніе вылын комитетса секретарөн гусөн гөлöсүтöмөн бöрјисны М. С. Габов јортöс.

Челпанов.

Чолöм МОСКВАСА ДРУГЈАСЛЫ!

(Испанијаса
челаслөн писмö)

дона другјасi Војна, көдöс öзтисны фашистјас, вöчiс мiјанлы уна шог. Уналөн мiјан бат-мам да тöдсајас кулины фронтјас вылын. Оз тырмы сојанторјас. Но, тајö став вылас ви-чöдтöг, мi радлöмөн мöвпалам сы јылыс, мыј мiјан öнија страдајтöмјас регыд помагасны, i мi кутам овнышуда олöмөн.

Мi гижалам став странајасса челаслы, а тiјанлы гижам медвоззаныс. Ыстöй мiјанлы регыджык öтвет! Мi зев јона окотитам кывлыны сы јылыс, мыј тiјан вöчсö. Мi, тајö писмö гижысјасыс, 10-сан 12 арöсöз челас. Мi тöдам-ни биографіјасö Карл Маркслыс, Ленинлыс да Сталинлыс. Мi тöдам тiјан революцијалыс исторіјасö.

Гижöй мiјанлы, мыј тi велöдöд математика, исторіја, јестественнöй наукајас куза. Мi көсјам тöдны, кызi тi олад, көнi гулајтлад, кушöм ворсанторјас ворслад. Висталöй ас јывсыныд кызi позö унжык.

Мi лоам тiјанлы зев благодарнöйöс, тi-кө мiјанлы регыд öтветитанныд да истад фотографіјасöс Ленинлыс да Сталинлыс.

Чолöм, Москва мiјан посни другјас!

Мед олас СССР! Мед олас Сталин јорт!

Мануель де ла Мата, Фiоисiо Фернандес, Оливер Мере, Рамон Сиерра, Хозе Луис Симон, Х. Роман Мата.

Выл зајом рајон паста разöдöма 387625 шайт дон

СССР-лыс дорјысан вын јонмöдан зајом „јул 16-öд лун кежлö рајон паста разöдöма 387625 шайт дон, шымыртöма 4640 мортöс, сы пыс рабочöјјас да служашицöјјас пыс зајом вылö гижсöма 2245 морт, 311545 шайт дон. Колхозникјас пыс 2310 мортöс 75405 шайт дон. Öткаоалысјас пыс 10 мортöс 190 шайт дон. Прочейјас пыс—37 мортöс—1005 шайт дон.

Зајом разöдöмын медвозын мунö Пажга сiктсöвет, шымыртöма зајом вылö гижсöмөн 366 мортöс 32590 шайт дон.

Мед бöрын кысöс дор сiктсöвет, сылөн шымыртöма сöмын 4 мортöс 550 шайт дон.

Кирюшев.

Ответственнöй редактор пыдi А. Е. БИМУШЕВ.